

ZEVEN VRAGEN AAN MARGRET HOEKENGA-IDEMA

HILBERT MEIJER BEELD PERSOONLIJK ARCHIEF

Aan een zool is veel te zien

SCHOENMAKERS UIT HEEL HET LAND KOMEN TOT EN MET MAANDAG NAAR EEN VAKBEURS IN GORINCHEM. DE BEURS IS EEN INITIATIEF VAN DE NEDERLANDSE SCHOENMAKERS VERENIGING. SECRETARIS IS MARGRET HOEKENGA, DIE UIT EEN ECHTE SCHOENMAKERSFAMILIE KOMT EN NOOIT SCHOENEN WEGGOOIT.

1 *Hoe gaat het in onze weggooimaatschappij met de schoenmaker?*

'In perioden van crises gaan mensen vaker naar de schoenmaker en hebben schoenwinkels het moeilijk. Hebben mensen meer te besteden, dan komen ze vaker in de schoenwinkel dan bij de schoenmaker. Er zijn in Nederland een heleboel mensen die nooit bij een schoenmaker komen. Er worden mooie en dure schoenen weggegooid, terwijl het duurzaam is ze te laten repareren. Schoenmakers hebben er ook behoorlijk last van dat veel schoenen in lagelonenlanden geproduceerd worden. Bij de productie van schoenen wordt aan alle kanten bezuinigd op de materialen. Er worden bijvoorbeeld rubbers gebruikt die helemaal vergaan als je er een poos op loopt. In principe is alles te herstellen, maar dan moet je veel verder ingrijpen in de schoen.'

2 *Wie komen er nog bij de schoenmaker?*

'Ouderen zie je vaker bij de schoenmaker dan jongeren. Dat komt doordat ouderen leren schoeisel dragen dat zich makkelijker laat repareren. Als je schoenen een tijd hebt gedragen, zitten ze veel lekkerder dan als je ze net hebt gekocht, want ze vormen zich naar je voet. Als je er dan nieuwe zolen of hakken onder laat zetten, kun je er weer een hele tijd mee doen. Ik denk dat er iets meer herenschoenen dan damesschoenen worden gebracht. Toch komen er meer vrouwelijke dan mannelijke klanten bij de schoenmaker – die vrouwen komen dan vaak de schoenen van hun man brengen.'

3 *Wat is de meest voorkomende schoenreparatie?*

'De hak. Of specifieker: de achterlap. Dat is het stuk rubber onderop de hak. Je ziet vaak dat dames te lang op een versleten hak doorlopen. Dan moet de hak weer opgebouwd worden. Eigenlijk is het vreemd dat mensen vaak alleen met een versleten hak langskomen.'

Margret Hoekenga: 'Ik heb heel veel schoenen in de kast staan en gooi eigenlijk nooit wat weg. Als je veel wisselt met schoenen, blijven ze langer goed.'

Want een schoenmaker kan meer dan mensen weten. Als je laarzen hebt die iets te wijd of te krap zijn, kan een schoenmaker daar wat aan doen. En hij kan bijvoorbeeld ook de schacht verlagen of een beschermzool onder een gladde zool maken. Mensen hebben veel schoenen in de kast staan die ze om wat voor reden dan ook niet meer dragen. In de meeste gevallen zijn die te herstellen, zodat je weer met bijna nieuwe schoenen aan de wandel gaat.'

4 *Kun je aan de slijtage van een schoen zien of iemand een goede loophouding heeft?*

'Ja, aan een zool of hak kun je heel goed zien of mensen een voetafwijking of scheefstand in de knieën hebben. Veel schoenmakers doen ook kleine orthopedische aanpassingen. Ze kunnen bijvoorbeeld aan de zijkant iets meer zool neerzetten, waardoor de voet net iets rechter komt te staan. Dat doen ze dan vaak op aanwijzingen van een dokter of in opdracht van een orthopedische voettechnicus.'

Schoenmakers zouden op basis van de slijtage die ze zien, zelf ook kunnen doorverwijzen naar een arts, maar de meesten durven dat niet. Het is officieel hun vakgebied niet.'

5 *Hoe is het in een traditionele bedrijfstak als de schoenmakerij gesteld met innovatie?*

'Nederland loopt voorop op het gebied van innovatie in machines die in de schoenmakerij worden gebruikt. In Nieuwkuijk bij Ottobock Jos America Machines worden bijvoorbeeld de schuurmachines gemaakt waar veel mensen de schoenmakerij van kennen. Die machines worden over de hele wereld verkocht. Op het gebied van materialen vinden er ook continu innovaties plaats. Zo is er veel ontwikkeling in de lijmsorten. Om lijm milieuvriendelijker te maken, worden er bepaalde stoffen uitgetaald en er zijn watergedragen lijmsorten op de markt gekomen.'

6 *Wat gebeurt er tijdens de vakbeurs voor schoenmakers?*

'We verwachten zo'n 1000 tot 1200 mensen. Van schoenmakers tot orthopedische bedrijven en van leveranciers tot leerling-schoenmakers. Op de beurs worden nieuwe producten gepresenteerd, er is een tentoonstelling van de vakwedstrijden die we gehad hebben, en de winnaar van de Beste Schoenmakerij van Nederland wordt daar bekendgemaakt.'

7 *Wanneer heeft u voor het laatst schoenen weggegooid?*

'Ik heb heel veel schoenen in de kast staan en gooi eigenlijk nooit wat weg. Er staan zelfs schoenen van 20, 25 jaar oud tussen. Er zijn zo veel schoenen die je alleen bij een bepaalde gelegenheid kunt dragen. Als je veel wisselt met schoenen, blijven ze langer goed. Ik heb ook mijn favorieten die wel vijf, zes keer zijn gerepareerd. Als ik een paar echt niet meer gebruik, doneer ik ze aan de opleiding aan de Dutch Shoe Academy in Utrecht, zodat ze er daar op kunnen oefenen.'

